



KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI



UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY



Rola publicznych instytucji rynku pracy w promowaniu przedsiębiorczości na Lubelszczyźnie

Zadaniem służb rynku pracy jest pomoc osobom bezrobotnym i poszukującym pracy mająca na celu walkę z bezrobociem oraz łagodzenie jego skutków.

Od reformy samorządowej w 1999 r. system publicznych służb zatrudnienia obejmuje swoim zakresem 338 powiatowych urzędów pracy i 16 wojewódzkich urzędów pracy, które podlegają lokalnym władzom samorządowym.

Wzrost liczby bezrobotnych spowodował uchwalenie w 2003 r. ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy m. in. po to, by podnieść skuteczność służb zatrudnienia. Ustawa ta określiła prawne zagadnienia dla szerszego stosowania aktywnych form działania w polityce rynku pracy, jasno reguluje wymagania wobec pracowników publicznych służb zatrudnienia tj. pośredników pracy i doradców zawodowych oraz wskazuje standardy świadczonych przez nich usług.

W skład powyższych instytucji rynku pracy wchodzi:

1. Publiczne służby zatrudnienia – tworzą je organy zatrudnienia wraz z powiatowymi organami zatrudnienia i wojewódzkimi urzędami pracy. Organ ma charakter samorządowy, a jego istotną cechą jest niezależność każdej jego jednostki organizacyjnej;

2. Ochotnicze Hufce Pracy, które stanowią wyspecjalizowaną jednostkę w działaniach na rzecz młodzieży zagrożonej wykluczeniem społecznym, oraz bezrobotnych do 25 roku życia;

3. Instytucje szkoleniowe, które dzielimy na publiczne i niepubliczne podmioty prowadzące na podstawie odrębnych przepisów edukację pozaszkolną;

4. Agencje zatrudnienia, które są niepublicznymi jednostkami organizacyjnymi świadczącymi usługi w zakresie pośrednictwa pracy, także za granicą u pracodawców zagranicznych, poradnictwa zawodowego, doradztwa personalnego i pracy tymczasowej;

5. Instytucje dialogu społecznego – są to organizacje i instytucje zajmujące się problematyką rynku pracy: organizacje związków zawodowych, pracodawców i bezrobotnych oraz organizacje pozarządowe współpracujące z publicznymi służbami zatrudnienia i Ochotniczymi Hufcami Pracy w zakresie realizacji zadań określonych ustawą;

6. Instytucje partnerstwa lokalnego – to instytucje realizujące inicjatywy partnerów rynku pracy, tworzonymi na rzecz realizacji zadań określonych ustawą i wspieranymi przez organy samorządu terytorialnego;

Instytucje, o których warto wspomnieć chociażby ze względu na ich prężne działanie na regionalnym rynku pracy w ograniczaniu zjawiska bezrobocia to: Gminne Centra Informacji, Akademickie Biura Karier, Szkolne Ośrodki Karier, Ośrodki Wspierania Przedsiębiorczości.

Aktywnym klientem powyższych instytucji jest również pracodawca, który poszukuje w jednostkach instytucji rynku pracy wyspecjalizowanych kandydatów na stanowiska w swoich zakładach pracy.

W ramach promowania przedsiębiorczości przez publiczne instytucje rynku pracy, dużą rolę odegrała dostępność środków unijnych. Dzięki działaniom takim jak: promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia, organizacja szkoleń, wsparcie finansowe na otwarcie działalności gospodarczej (Program Operacyjny Kapitał Ludzki), powstało i nadal powstaje wiele nowych firm, etatów, wyspecjalizowanych stanowisk pracy, które nie zostałyby utworzone bez wsparcia Europejskiego Funduszu Społecznego. Obszary wsparcia, realizowane przez m.in. publiczne instytucje rynku pracy oparte są o dwa priorytety VI i VII.

Priorytet VI jest skierowany do osób pozostających bez zatrudnienia a w szczególności do osób biernych zawodowo. Pomoc publicznych instytucji rynku pracy koncentruje się na rozwoju

przedsiębiorczości i samozatrudnienia, wśród osób potrzebujących wsparcia. W ramach powyższego działania Miejski Urząd Pracy w Lublinie realizuje projekt „Unia Przedsiębiorczych”, który skierowany jest do osób bezrobotnych, zarejestrowanych w MUP w Lublinie, zamierzających rozpocząć prowadzenie własnej działalności gospodarczej. Jednym z zadań projektu było objęcie 70 uczestników indywidualnym doradztwem biznesowym, a także organizacja szkolenia z zakresu zakładania działalności gospodarczej (www.uniaprzedsiebiorczych.pl). 58 osobom, została/zostało przyznana dotacja w wysokości średnio 18 000 zł. Miejski Urząd Pracy w Lublinie podejmuje liczne działania, mające na celu wspieranie rozwoju przedsiębiorczości, ograniczanie zjawiska bezrobocia, a także podnoszące jakość świadczonych usług. Jest to możliwe dzięki realizacji projektów współfinansowanych ze środków UE, np.: „Wiedza – Innowacyjność – Jakość”, „Wiedza fundamentem jakości”, „Ambitni i Przedsiębiorczy”, „Outplacement – naszą szansą” (realizowany w partnerstwie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Lublinie). Przykładami takich projektów, realizowanych przez inne instytucje są m. in.: „Bądź aktywny zostań przedsiębiorcą” (Lubelska Szkoła Biznesu), „Od pomysłu do sukcesu” (Fundacja Puławskie Centrum Przedsiębiorczości), „Inicjatywa jest kobietą. ABC przedsiębiorczości IV” (Fundacja Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej), „Dobry start – Twój pomysł – Twoja firma” (Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland” w Lublinie).

Działanie w ramach priorytetu VII obejmuje wsparcie, ułatwiające dostęp do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz daje możliwość rozwijania instytucji ekonomii społecznej, jako skutecznej formy integracji społeczno – zawodowej.

Miejski Urząd Pracy w Lublinie realizując projekt: „Postaw na jutro – zacznij od dziś”, podejmuje działania mające na celu poprawę sytuacji zawodowej i zwiększenie szans na rynku pracy poprzez podniesienie kluczowych kompetencji u osób, które zostały zwolnione z zakładu karnego lub innej jednostki penitencjarnej.

„Człowiek inwestycją w społeczeństwo”, to projekt realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Lublinie, w ramach którego 556 osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, zostało objętych wsparciem. Pomoc w kierunku reintegracji ze społeczeństwem oraz przy powrocie na rynek pracy i upowszechnienie pracy socjalnej ma za zadanie poprawić sytuację życiową osób korzystających ze wsparcia MOPR.

Miejski Urząd Pracy w Lublinie, jako przykład publicznej instytucji rynku pracy, podejmuje wiele złożonych zadań w ramach wspierania i rozwoju przedsiębiorczości, spośród których możemy wyróżnić działania takie jak:

- budowa efektywnego systemu informacji o oczekiwaniach i warunkach stawianych przez pracodawców przyszłym pracownikom. Przejawia się to po przez prowadzenie usług: pośrednictwa pracy, prowadzenia poradnictwa zawodowego, organizacji szkoleń oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy;
- kształtowanie zdolności adaptacyjnych osób bezrobotnych do warunków zmieniającego się rynku pracy- poprzez rozwój umiejętności zawodowych wśród bezrobotnych, dokształcania się, podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- świadczenie usług doradczych dla pracodawców w zakresie pomocy i doboru odpowiednich kandydatów na stanowiska pracy w ich zakładach pracy. Usługa ta realizowana jest przez doradców zawodowych Miejskiego Urzędu Pracy w Lublinie;
- świadczenia pośrednictwa pracy dla pracodawców- w roku 2010 odbyło się 779 wizyt u pracodawców a rezultatem tego było pozyskanie 5 178 etatów dla osób zarejestrowanych w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie;

– promowanie samozatrudnienia wśród osób bezrobotnych – poprzez usługi doradcze zachęcające do podjęcia działalności gospodarczej. Powyższa propozycja cieszyła się dużym zainteresowaniem wśród osób mających trudności ze znalezieniem zatrudnienia adekwatnego do ich wykształcenia i stanu zdrowia.

Obecnie dużym ułatwieniem dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą jest wprowadzenie „okienka przedsiębiorczości” w którym składa się formularz EDG-1 stanowiący wniosek o wpis do ewidencji działalności gospodarczych. Formularz ten umożliwia także zgłoszenie informacji o zawieszeniu, lub wznowieniu działalności. Uproszczone formalności mają ułatwić osobom rozpoczynanie działalności gospodarczej. W ciągu całego 2010 r. dokonano 3 631 nowych wpisów.

– doposażenie stanowisk pracy dla pracodawców tworzących nowe stanowiska pracy – według statystyk MUP w Lublinie w ubiegłym roku złożono 238 wniosków o refundację doposażenia miejsc pracy. Ostatecznie zawarto 131 umów w ramach, których 144 osoby bezrobotne znalazły zatrudnienie. Na podstawie Uchwały Rady Miasta Lublin z dnia 25 października 2007 r. w ramach programu pomocy regionalnej dla przedsiębiorców realizujących nowe inwestycje lub tworzących nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami na terenie Podstrefy Specjalnej Strefy Ekonomicznej Euro – Park w Lublinie realizuje się zwolnienia od podatku od nieruchomości, udzielenie zwolnień od podatku od gruntów, budynków lub ich części, budowli lub utworzyli nowe miejsca pracy związane z nowymi inwestycjami. Przedmiotowe zwolnienie przysługuje na okres 3 lat. Warunkiem uzyskania pomocy jest realizowanie nowej inwestycji lub utworzenie nowych miejsc pracy związanych z nową inwestycją w terminie do dnia 31 grudnia 2013r. Z tej formy pomocy w 2010 roku w związku ze zrealizowaniem nowych inwestycji skorzystało 8 przedsiębiorców, a łączna kwota zwolnienia wyniosła 1.553.760zł.

W ramach Uchwały nr 472/XXV/2008 Rady Miasta Lublin z dnia 16 października 2008 r. w sprawie zwolnienia od podatku od nieruchomości przedsiębiorców tworzących nowe miejsca pracy na terenie miasta Lublin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z dnia 31 grudnia 2008 nr 136, poz. 3214 z późn. zm.) wprowadzono zwolnienie od podatku budynków lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, które stanowią nową inwestycję. Z tej formy pomocy w 2010 r. skorzystało 6 przedsiębiorców, którzy utworzyli 80 nowych miejsc pracy, a kwota zwolnienia wyniosła 995.529,50 zł; – przyznawanie środków na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej – według statystyk MUP w Lublinie w 2010 roku wpłynęło 1.126 wniosków o udzielenie środków na założenie działalności gospodarczej. Zawarto 783 umowy, z czego ze środków funduszu pracy sfinansowane zostały 374 umowy, fundusze europejskie otrzymało 409 osób bezrobotnych, (z czego w ramach projektu Unia Przedsiębiorczych Działanie 6.2 powstały 53 przedsiębiorstwa). Osoby niepełnosprawne otrzymały natomiast wsparcie w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Wnioski o przyznanie środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej złożyło 50 osób, z czego zostało podpisanych 25 umów z osobami niepełnosprawnymi zarejestrowanymi w Miejskim Urzędzie Pracy w Lublinie¹.

Analizując całokształt prac realizowanych przez publiczne instytucje rynku pracy w promowaniu przedsiębiorczości widzimy jak ważną rolę pełnią na rynku pracy. Dzięki realizacji zadań ustawowych możemy stwierdzić, że przedsiębiorczość na Lubelszczyźnie przy odpowiednim wsparciu ze strony lokalnych władz, organizacji samorządowych i instytucji pozarządowych, ma szansę na rozwój, co przyczyni się w efekcie finalnym do utworzenia nowych miejsc pracy i wzrostu atrakcyjności naszego regionu.

¹ Sprawozdanie za 2010r. z realizacji „Programu promocji zatrudnienia i aktywizacji rynku pracy m. Lublin na lata 2007-2013” Lublin, Luty 2011.